

2.1.6. Történelem

A tantárgy versenyében az alább leírtakon túl az 1. pontban foglaltakat is figyelembe kell venni. A verseny egy kategóriában és három fordulóban zajlik. A versenyzőknek a második forduló második részében pályamunkát kell beadniuk az alábbiakban megadott témák közül egyet kiválasztva.

A pályamunka **jeligés**. A versenyző által jeligeként választott kifejezést rá kell írni a pályamunkára, de ezen kívül **semmilyen más jelzést** (nevet, iskolai bélyegzőt stb.) nem lehet rajta feltüntetni. A jeligét is úgy kell megválasztani, hogy az ne utaljon a versenyző személyére, és betű karakterrel kezdődjön.

Minden pályamunkához egy kisméretű (C6-os) lezárt borítékban kell elhelyezni a versenyző adataival megfelelően kitöltött **4. sz. mellékletet** (Adatlap pályamunkához). Felhívjuk a figyelmet arra, hogy az adatközléshez kötelező a **4. sz. melléklet** használata! Kívül a borítékon kizárólag a jelige szerepelhet.

A versenyzőknek a jeligével ellátott pályamunkát és a jeligés borítékot – a felterjesztési határidő figyelembe vételével – át kell adniuk az iskola igazgatójának.

A pályamunkákat a jeligés borítékkal együtt postázásra (kézbesítésre) alkalmas módon becsomagolva az iskola igazgatójának kell továbbítani az Oktatási Hivatalba a megjelölt határidőig. A csomagoláson az iskola hosszú bélyegzőjén és a címzésen kívül csak a következőket kell feltüntetni: "OKTV történelem pályamű(vek)".

Csak azoknak a versenyzőknek a pályamunkáját kell felterjeszteni az Oktatási Hivatalba, akiknek a második fordulóbeli dolgozata elérte a versenybizottság által meghatározott pontszámot.

A pályamű elkészítésének szabályai:

- A pályamű terjedelme – az ábrák, az aláírások, az irodalomjegyzék, a tartalomjegyzék leszámításával – 20-30 gépelt oldal lehet (12-es betűnagyság, 1,5-es sortávolság, 2,5 cm margó). A megadottnál kisebb vagy nagyobb terjedelmű pályamunkákat a versenybizottság nem értékeli.
- A versenyzők törekedjenek a megfelelő stílusra és helyesírásra, mert a versenybizottság ezt is figyelembe veszi az értékeléskor.
- Az idézetek, ábrák, irodalmi hivatkozások stb. forrásait a tudományos munkákban szokásos módon kell megjelölni. A forrásjegyzék hiánya esetén a pályamunkát a versenybizottság nem értékeli.
- A pályaművet nem szükséges bekötetni, kerülni kell a költséges, díszes megjelenítést.
- A pályamű kizárólag a versenyző önálló munkája lehet. Amennyiben a versenybizottság ennek ellenkezőjét állapítja meg, a versenyzőt kizárja a verseny résztvevői közül.

A verseny anyaga

A pályamunkák témái:

1. "Bethlen Gábor emlékezete" - A fejedelem és országa: Erdély gazdasága, társadalma, művelődése Bethlen Gábor uralma alatt.

Szakirodalom:

Bethlen Gábor. In: Oborni Teréz: Erdély fejedelmei. Bp. 2002. 95-125.

Makkai László: Bethlen Gábor és az európai művelődés, Századok, 1981. 4. sz. 673-697. old.

2. Az olasz egységmozgalom magyarországi visszhangja 1848-1871

Szakirodalom:

Jászay Magda: Párhuzamok és kereszteződések. A magyar-olasz kapcsolatok történetéből. Gondolat, Bp., 1982. 336-368.

Hahner Péter: Risorgimento. Az egységes Olaszország létrejötte. Rubicon, 2011/3-4. szám, 66-73. old.

3. Kuláksors lakóhelyemen 1948-1956

Gyarmati György: A Rákosi korszak. ÁBTL-Rubicon, 2011. 183-199. old

Hantó Zsuzsa: Kulákok. Megkülönböztetés, megtörés, megsemmisítés. Rubicon, 2010. 9. szám, 44-57. old.

Nagy József: A kulákkérdés és megoldása 1948-1953 közötti években, Múltunk 1999. 3. szám 41-97. old.

Első forduló

- Írásbeli (időtartam 180 perc, az elérhető pontszám 100 pont).
- Feladatlap, amelynek 70%-a a kétszintű érettségi vizsga követelményeire épül (az adott középiskola pedagógiai programja szerint a középiskolai szakaszt lezáró évfolyamot megelőző

évfolyamok tanulói 1790-ig, a az adott középiskola pedagógiai programja szerint a középiskolai szakaszt lezáró évfolyam tanulói 1920-ig kaphatnak feladatokat), 30%-a pedig a választott pályázati témával foglalkozik. Az utóbbi 30%-ra vonatkozóan a felkészüléshez szükséges szakirodalom a pályamunkák témáinál olvasható.

A feladatok megoldásához semmilyen segédeszköz nem használható.

Második forduló

Első rész

- Írásbeli (időtartam 240 perc, elérhető pontszám 60 pont).
- Feladatlap, amely szintén a kétszintű érettségi követelményeire épülő, a magyar és az egyetemes történelem alapvető összefüggéseire vonatkozó, kb. négy esszékérdésből áll (az adott középiskola pedagógiai programja szerint a középiskolai szakaszt lezáró évfolyamot megelőző évfolyamok tanulói 476-tól 1848-ig, az adott középiskola pedagógiai programja szerint a középiskolai szakaszt lezáró évfolyam tanulói 476-tól 1939-ig kaphatnak feladatokat).

Második rész

- A pályamunka értékelése (elérhető pontszám 80 pont).
- A versenybizottság az értékelésekor a következő szempontokat veszi figyelembe: a pályamű tartalma, felépítése, anyaggazdagsága, anyagkezelése, a megírás módja valamint a formai követelmények teljesítése.

Harmadik forduló (döntő)

- Szóbeli (elérhető pontszám 60 pont).
- A pályamunka megvédése (elérhető pontszám 20 pont).
- A kétszintű érettségi kompetenciakövetelményeire is épülő gondolkodtató kérdések. Az adott középiskola pedagógiai programja szerint a középiskolai szakaszt lezáró évfolyamot megelőző évfolyamok tanulói 1711-1914-ig, az adott középiskola pedagógiai programja szerint a középiskolai szakaszt lezáró évfolyam tanulói az 1914-től napjainkig terjedő időszakra vonatkozóan kaphatnak feladatokat. A versenyzők egy témát és egy tétellapot húznak, melyen a feldolgozást segítő források szerepelnek. Rövid felkészülési időt követően a versenyzők a bizottság előtt ismertetik a téma kidolgozásának vázlatát (kb. 3-5 perc), majd a téma értelmezéséhez kapcsolódó, a bizottság által feltett gondolkodtató, problémamegoldó kérdésekre válaszolnak (kb. 5-8 perc). (elérhető pontszám 40 pont).

A verseny szervezése

Az első forduló időpontja: 2012. november 5. (hétfő), 14 óra.

- A fordulót az iskolák bonyolítják le.
- A dolgozatok első részét a szaktanárok (szaktanári munkaközösségek) értékelik központi javítási útmutató alapján.
- A dolgozatok közül csak azokat kell az Oktatási Hivatalba felterjeszteni (kézbesíteni vagy postára adni), amelyeknek a középiskolai tananyagra vonatkozó része legalább 75%-os (minimum 52,5 pont) eredményű. Az általános részben foglaltaknak megfelelően, a határidő betartását a postabélyegző (kézbesítőkönyv) igazolja. A határidő után felterjesztett dolgozatokat az Oktatási Hivatal elbírálás nélkül visszajuttatja az iskoláknak.
- A beküldött dolgozatok közül a továbbjutási létszámhatárnak legfeljebb a kétszeresét kitevő legjobbak második részének (a szakirodalomra vonatkozó feladatoknak) az értékelését, illetve az első rész felüljavítását a versenybizottság végzi a központi javítási útmutató alapján, és meghatározza a továbbjutás ponthatárát.
- Az Oktatási Hivatal az iskolai ADAFOR programon keresztül legkésőbb **2012. november 28-ig** értesíti az iskolákat az eredményekről.

A második forduló első részének időpontja: 2013. január 4. (péntek), 10 óra.

- A fordulót az Oktatási Hivatal szervezi a megyei kormányhivatalok segítségével.
- A dolgozatokat a versenybizottság értékeli központi javítási útmutató alapján.

- Az Oktatási Hivatal az iskolai ADAFOR programon keresztül **2013. január 30-ig** értesíti az iskolákat a második forduló első részének eredményeiről, és azoknak a versenyzőknek a pályamunkáját kell az Oktatási Hivatalba felterjeszteni (kézbesíteni vagy postára adni) **2013. február 22-ig**, akiknek a feladatlapja elérte a versenybizottság által meghatározott pontszámot. Az általános részben foglaltaknak megfelelően a határidő betartását a postabélyegző (kézbesítőkönyv) igazolja. A határidő után felterjesztett pályamunkákat az Oktatási Hivatal elbírálás nélkül visszajuttatja az iskoláknak.
- A második forduló második részébe a második fordulás feladatlap pontszáma sorrendjében legfeljebb 60 versenyző kerül.

A második forduló második részében a pályamunkák felterjesztésének (kézbesítésének vagy postára adásának) határideje: 2013. február 22. (péntek)

- A versenybizottság értékeli a beküldött pályamunkákat, és az Oktatási Hivatal az ADAFOR programon keresztül **2013. március 26-ig** értesíti az iskolákat az eredményekről.
- A versenybizottság a második forduló feladatlapjának és a pályamunkának az összesített pontszáma alapján – a lehetséges létszámhatáron belül szigorú szakmai szempontok szerint – választja ki a döntőbe jutó versenyzőket.

A harmadik forduló (döntő) időpontja: 2013. április 22. (hétfő)

- A döntőt az Oktatási Hivatal szervezi az általa kijelölt helyszínen.
- A verseny végeredményét a második és a harmadik fordulóban elért eredmények összesítése alapján kialakult sorrend adja. Pontazonosság esetén a döntő (szóbeli) forduló eredménye határozza meg a helyezést.